

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA

PLAN DJELOVANJA ZA PROMICANJE I
USPOSTAVLJANJE RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA

Uvod

Na temelju članka 11. Zakona o ravnopravnosti spolova („Narodne novine“, broj 82/08 i 69/17) Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja donosi Plan djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova.

Ovim Planom djelovanja utvrđuju se opće odredbe Zakona o ravnopravnosti spolova u cilju zaštite od diskriminacije na temelju spola, promicanja ravnopravnosti spolova, stvarajući jednake mogućnosti za žene i muškarce u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja.

Plan djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova donosi se za razdoblje od 2023. do 2026. godine.

Izrazi koji se koriste u ovom Planu djelovanja, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako i na muški i na ženski spol.

Zakonom o ravnopravnosti spolova propisano je da su tijela državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima u pretežitom vlasništvu države obvezna primjenjivati posebne mjere i donijeti planove djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova. Navedena tijela svake četiri godine donose planove djelovanja iz djelokruga svoje nadležnosti na temelju analize položaja žena i muškaraca, utvrđuju razloge za uvođenje posebnih mjera, ciljeve koje treba postići, način provedbe ciljeva i metode nadziranja provedbe. Planove djelovanja prethodno odobrava Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske.

1. Djelokrug

Djelokrug Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja određen je Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 85/20).

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja određuje strateške smjerove, razvija programe i planove održivog razvoja društva na načelu zelenog i kružnog gospodarstva u cilju preobrazbe u pravedno i prosperitetno društvo s resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom, osiguravajući klimatsku neutralnost, očuvanje i održivo korištenje prirodnih dobara.

Djelokrug Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja obuhvaća poslove koji se odnose na instrumente i mjere gospodarske politike, razvoj mikro, malog i srednjeg poduzetništva, industrijsku politiku i politiku primjene inovacija i novih tehnologija, poticanje stvaralaštva u industriji i trgovini u cilju razvoja i unaprjeđenja konkurentnosti hrvatskog gospodarstva te provođenje procedure poticanja ulaganja i izvoza. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja s drugim nadležnim tijelima državne uprave sudjeluje u koordinaciji strategije upravljanja državnom imovinom, uključujući i sudjelovanje u koordinaciji restrukturiranja i sanacije pravnih osoba, izradi analiza u postupcima restrukturiranja trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske te upravljanja vlasničkim udjelima u trgovačkim društvima u vlasništvu Republike Hrvatske.

Nadalje, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja upravlja djelatnostima trgovine te vrši nacionalnu koordinaciju aktivnosti djelovanja na unutarnjem tržištu Europske unije uključujući tehničko zakonodavstvo i infrastrukturu kvalitete, koordinaciju i razvoj nacionalne politike u području normizacije, akreditacije, ocjene sukladnosti, mjeriteljstva i tržišnog natjecanja, stanje i pojave na tržištu, zaštitu potrošača, strateške robne zalihe, javnu nabavu,

unapređenje i razvoj sustava koncesija u području svoje nadležnosti i nadzor nad njegovim provođenjem te unapređenje i razvoj sustava javno-privatnog partnerstva.

U skladu s politikom održivog razvoja Republike Hrvatske, djelokrug Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja također obuhvaća poslove koji se odnose na zaštitu i očuvanje okoliša i prirode koja spada u najzahtjevnije aktivnosti koje zadiru u sve aspekte organizacije ljudskog društva. Stoga Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja obavlja poslove u vezi sa gospodarenjem otpadom, procjenom utjecaja na okoliš, ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom klimatskim promjenama, poslove koji se odnose na upravljanje vodama i poslove iz područja energetike.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je točka koordinacije za teme održivog razvoja na nacionalnoj razini te koordinator multilateralnih okolišnih sporazuma i globalnih pitanja održivog razvoja na međunarodnoj razini i s tim u vezi obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti kao i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnosti posebnim zakonom.

Održiv rast i razvoj temeljen na učinkovitom korištenju resursa, kružnom gospodarstvu te na čistim industrijama i novim tehnologijama.

Poticanje industrijske proizvodnje i izvoza, stvaranje stabilnoga okruženja za investicije, snažna podrška poduzetništvu, digitalna transformacija gospodarstva, razvoj novih tehnologija, posebice ICT i kreativne industrije, ulaganje u istraživanje i inovacije s ciljem jačanja gospodarstva koje je konkurentno i temeljeno na ciljevima održivoga razvoja.

2. Analiza stanja

Za obavljanje poslova Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja Uredbom je sistematizirano 966 radno mjesto od čega je na dan 31. prosinca 2022. godine popunjeno 697.

U nastavku slijedi analiza položaja službenika s obzirom na spol.

Analiza položaja žena i muškaraca u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja

Tablica 1: Ukupan broj zaposlenih obzirom na spol u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja na dan 31. prosinca 2022. godine

STRUKTURA ZAPOSLENIH PO SPOLU	UKUPNO	ŽENE	UDIO ŽENA U UKUPNOM BROJU	MUŠKARCI	UDIO MUŠKARACA U UKUPNOM BROJU
DUŽNOSNICI	6	1	16,66%	5	83,33%
SLUŽBENICI	680	501	73,67%	179	26,30%
NAMJEŠTENICI	11	3	27,27%	8	72,72%
UKUPNO	697	505	72,45%	192	27,54%

Tablica 2: Ukupan broj zaposlenih na neodređeno i određeno vrijeme obzirom na spol i stupanj obrazovanja u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja na dan 31. prosinca 2022. godine

STRUKTURA ZAPOSLENIH PO STUPNJU OBRAZOVANJA	ŽENE		MUŠKARCI	
	NEODREĐENO	ODREĐENO	NEODREĐENO	ODREĐENO
VSS	429	18	170	7
VŠ	5	1	1	0
SSS	52	0	15	0
NSS, KV	0	0	0	0
UKUPNO	486	19	186	7

Tablica 3: Ukupan broj zaposlenih na neodređeno obzirom na spol i sistematizaciju radnog mjesta u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja na dan 31. prosinca 2022. godine

STRUKTURA ZAPOSLENIH PO RADNOM MJESTU I SPOLU	UKUPNO	ŽENE	UDIO ŽENA OBZIROM NA RADNO MJESTO	MUŠKARCI	UDIO MUŠKARACA OBZIROM NA RADNO MJESTO
RAVNATELJ/ICA UPRAVE	10	6	60%	4	40%
NAČELNIK/ICA SEKTORA	27	16	59,25%	11	40,74%
VODITELJ/ICA SLUŽBE	73	51	69,86%	22	30,13%
VODITELJ/ICA ODJELA	72	52	72,22%	20	27,77%
UKUPNO	182	125	68,68%	57	31,31%

U Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja na dan 31. prosinca 2022. godine bilo je ukupno 697 službenika. Udio žena iznosio je 72,45%, a udio muškaraca 27,54%. Prema strukturi zaposlenih prema rukovodećim radnim mjestima bilo je ukupno 182 zaposlene osobe. Od ukupno 182 zaposlene osobe udio žena iznosi ukupno 68,68%, dok udio muškaraca iznosi 31,31%.

Tablica 4: Zastupljenost po spolu pri imenovanju službenika kao članova odbora, povjerenstava i radnih skupina na dan 31. prosinca 2022. godine

STRUKTURA ZAPOSLENIH PREMA ČLANSTVU U ODBORIMA, POVJERENSTVIMA, RADNIM SKUPINAMA	UKUPNO	ŽENE	UDIO ŽENA U UKUPNOM BROJU	MUŠKARCI	UDIO MUŠKARACA U UKUPNOM BROJU
ODBORI	44	30	68,18%	14	31,81%
POVJERENSTVA	54	39	72,22%	15	27,77%
RADNE SKUPINE	331	211	63,74%	120	36,25%
UKUPNO	429	280	65,26%	149	34,73%

3. Ciljevi

Opći cilj: stvoriti uvjete za jednake mogućnosti i uspostaviti ravnopravnost spolova u vremenskom periodu od 2023. do 2026. godine.

Posebni ciljevi Plana djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova su:

- promicanje znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova
- povećanje udjela podzastupljenog spola u strukturi zaposlenih
- promicanje ravnopravnosti spolova u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja prilikom napredovanja zaposlenih, dodatnog obrazovanja i stručnog usavršavanja
- jednaka zastupljenost oba spola pri imenovanju službenika kao članova odbora, povjerenstava, i radnih skupina
- pravovremeno ispunjavanje obveza i mjera iz Nacionalne politike za ravnopravnost spolova

4. Način provedbe

Ovim Planom djelovanja planirana je provedba ciljeva i aktivnosti:

1. Promicanje znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova

Kontinuirani rad na osvještavanju o svim propisima i informacijama iz područja ravnopravnosti spolova zaposlenih i ostalih dionika.

Način provedbe: Praćenje nacionalnih i međunarodnih propisa iz područja promicanja ravnopravnosti spolova, podržavanje aktivnosti vezanih uz promicanje ravnopravnosti spolova, učiniti lako vidljivim rubriku ravnopravnost spolova na web stranici Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, objavljivanje na web stranici Ministarstva sadržaja, projekata, poduzetih mjera vezanih uz tu tematiku, omogućavanje zaposlenima i ostalim dionicima lakog uključivanja u rasprave i prijedloge za promicanje ravnopravnosti.

2. Povećanje udjela podzastupljenog spola u strukturi zaposlenih

Potrebno je voditi računa o podzastupljenom spolu prilikom zapošljavanja putem natječaja.

Način provedbe: U slučaju testiranja kandidata u kojem nekoliko kandidata ima isti broj bodova, dati prednost podzastupljenom spolu. Prilikom odabira kandidata za određeno radno mjesto ukoliko ispunjavaju sve propisane uvjete, dati prednost osobi podzastupljenog spola te kod izrade rješenja o prijmu i rasporedu na radno mjesto koristiti naziv u odgovarajućem rodu.

3. Promicanje ravnopravnosti spolova u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja prilikom napredovanja zaposlenih, dodatnog obrazovanja i stručnog usavršavanja

Osigurati svim zaposlenim ženama i muškarcima jednaku mogućnost napredovanja u radu, dodatnom obrazovanju i stručnom usavršavanju. Uz navedeno sustavno provoditi mjere osiguravanja jednakog pristupa obrazovanju na svim razinama.

Način provedbe: u konkretnim slučajevima, uz prethodno ispunjenje zakonskih uvjeta za napredovanje, osigurati mogućnost napredovanja službenicima podzastupljenog spola, a u svezi edukacije težiti osiguranju da svim službenicima ona bude jednako dostupna.

4. Pravovremeno ispunjavanje obveza i mjera iz Nacionalne politike za ravnopravnost spolova

Radi osiguranja provedbe Nacionalne politike za ravnopravnost spolova potrebno je provoditi kampanje i druge aktivnosti s ciljem upoznavanja javnosti sa Zakonom o ravnopravnosti spolova i drugim antidiskriminacijskim zakonima te mehanizmima zaštite od diskriminacije.

Način provedbe: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja će objavljivati na web stranicama aktivnosti vezane uz ravnopravnost spolova i na taj način podizati svijest o nacionalnim propisima koji reguliraju područje ravnopravnosti.

5. Ispunjavanje obveza i mjera za koje je nadležno Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja iz Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova za razdoblje 2021. - 2027.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja nositelj je Mjere 2.5. Jačanje konkurentnosti poduzetništva žena putem potpora (u okviru Posebnog cilja 2. Unaprijediti položaj žena na tržištu rada navedenog Akcijskog plana).

Provedbom projekata bespovratnih potpora iz nadležnosti Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja u periodu do 2024. godine planirano je ženama poduzetnicama dodijeliti potpore u ukupnom iznosu 398.168,43 eura i to temeljem sredstava koja se osiguravaju na aktivnosti A648087 POTICANJE KONKURENTNOSTI PODUZETNIŠTVA I OBRTA. Ova aktivnost ne uključuje provedbu programa potpora sukladno kojem bi se bespovratne potpore dodjeljivale isključivo ženama poduzetnicama već praćenje dodijeljenih potpora u okviru programa potpora koji su namijenjeni svim subjektima malog gospodarstva po rodnom kriteriju. Na godišnjoj razini planirano je dodijeliti potpore za 100 žena poduzetnica ukupne vrijednosti 132.722 eura.

5. Aktivnosti/ciljani projekti/intervencije

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja tijelo je državne uprave nadležno za provođenje politike javne nabave sukladno odredbi Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 120/16 i 114/22, dalje u tekstu: ZJN 2016). ZJN 2016 propisuje da naručitelji u postupcima javne nabave obvezno određuju kriterij za odabir ponude (ekonomski najpovoljnija ponuda), a kao jedna od mogućnosti je da se ista dovodi u vezu, između ostaloga, i sa društvenim

značajkama u smislu osiguravanja bolje kvalitete robe, radova ili usluga koje su predmet nabave.

Društveno odgovorna javna nabava primjer je i održive te strateške javne nabave. U sklopu Izobrazbe u području javne nabave sadržana je tema zelene i održive javne nabave unutar koje se polaznike upoznaje i s mogućnosti korištenja kriterija za promicanje ravnopravnosti spolova. Odabir kriterija za odabir ponude isključivo je na naručiteljima (obveznicima primjene ZJN 2016). Stoga smatramo da je izobrazba u području javne nabave dobar alat za promicanje svijesti o važnosti ove politike.

6. Metode nadziranja

Za provedbu Plana djelovanja određen je koordinator za ravnopravnost spolova u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Nadzor nad provedbom Plana djelovanja provodit će službenik iz Ministarstva raspoređen u drugoj ustrojstvenoj jedinici.

Pokazatelji uspješnosti provedbe Plana djelovanja su nepostojanje bilo kakvih primjedbi i pritužbi na neravnopravnost spolova, provedena edukacija službenika o ravnopravnosti spolova i slično.

Nadzor nad provedbom Plana djelovanja će se provoditi na sljedeći način:

- pružanje stručne pomoći za pitanja o ravnopravnosti spolova ostalim službenicima
- evidentiranjem eventualnih slučajeva diskriminacije ili povrede dostojanstva bez obzira na to je li slučaj prijavljen od strane „oštećene“ ili druge osobe

Izvješće o provedbi Plana djelovanja zajednički sastavljaju koordinator za ravnopravnost spolova i službenik zadužen za nadzor nad provedbom Plana djelovanja. Nadzor se obavlja najmanje jednom godišnje.

U slučaju evidentiranja diskriminacije ili povrede dostojanstva, Ministarstvo će provesti postupak utvrđivanja je li došlo do diskriminacije te po potrebi pokrenuti postupak za sankcioniranje počinitelja.

Temeljem članka 27. Zakona o ravnopravnosti spolova čelnik tijela državne uprave imenuje dužnosnika ili rukovodećeg državnog službenika koji obavlja i poslove koordinatora za ravnopravnost spolova.

Prava i obveze koordinatora su:

- priprema, izrada i koordiniranje provedbe Plana djelovanja
- praćenje usklađenosti unutarnjih provedbenih akata sa Zakonom o ravnopravnosti spolova i ciljevima Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova
- upozoravanje na oblik kršenja Zakona o ravnopravnosti
- preuzimanje radnje da se u proračunu osiguraju sredstva za provedbu aktivnosti
- poticanje izobrazbe ostalih službenika i njihovo sudjelovanje u svim oblicima edukacije
- suradnja s Uredom za ravnopravnost spolova, pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova
- promicanje znanja i razine osviještenosti o potrebi uvođenja načela politike ravnopravnosti spolova na svim razinama i odjelima
- upućivanje usmenih i po potrebi pisanih upozorenja o kršenju Zakona o ravnopravnosti spolova

7. Plan programa izobrazbe o ravnopravnosti spolova

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja uputiti će svoje službenike na program izobrazbe iz područja ravnopravnosti spolova pri Državnoj školi za javnu upravu, sukladno njenom planu i programu.

Ukoliko u programu Državne škole za javnu upravu nije predviđena edukacija iz područja ravnopravnosti spolova, prema interesima i potrebi službenika moguća je njihova izobrazba u okviru organizacija civilnog društva.

8. Završne odredbe

Ovaj Plan djelovanja prethodno je odobren od strane Ureda za ravnopravnost spolova i donosi se za razdoblje od 2023. do 2026. godine.

Donošenjem ovog Plana Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja nastavlja jačanje djelovanja na području ravnopravnosti spolova te će kontinuirano raditi na ispunjavanju postavljenih ciljeva.

MINISTAR
izv. prof. dr. sc. Davor Filipović

KLASA: 023-01/23-01/44
URBROJ: 517-02-1-1-1-23-4
Zagreb, 27. lipnja 2023.